U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **nejvyšší státní zástupce**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, zastoupenému prof. JUDr. Janem Křížem, advokátem se sídlem Rybná 9, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Saša - Sun, s. r. o., se sídlem Kollárova 1229, Veselí nad Moravou, zastoupené JUDr. Pavlem Gazárkem, advokátem se sídlem Blatnice pod Svatým Antonínkem 462, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2014, čj. 13917-37/2010-ERU, ve znění opravného usnesení ze dne 27. 2. 2014, čj. 13917-42/2010-ERU, o kasační stížnosti společnosti **FERROMET, a. s.**, se sídlem Kollárova 1229, Veselí nad Moravou, zastoupené JUDr. Miroslavem Zamiškou, advokátem se sídlem Na Příkopě 23, Praha 1, proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2016, čj. 62 A 78/2014 – 229,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

IV. Stěžovatelce **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce stěžovatelky JUDr. Miroslava Zamišky do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

1. Žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Brně rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2014, čj. 13917-37/2010-ERU, ve znění opravného usnesení ze dne 27. 2. 2014, čj. 13917-42/2010-ERU.

2. Podáním doručeným krajskému soudu dne 26. 2. 2016 společnost FERROMET, a. s., oznámila, že hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení vedeném krajským soudem pod sp. zn. 62 A 78/2014.

3. Krajský soud rozhodl usnesením ze dne 27. 4. 2016, čj. 62 A 78/2014 – 229, že společnost FERROMET, není osobou zúčastněnou na řízení.

II.

4. Společnost FERROMET, (stěžovatelka) brojila proti usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu, který podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

5. Stěžovatelka nesouhlasila se závěrem krajského soudu, že rozhodnutím soudu ve věci sp. zn. 62 A 78/2014 nebude dotčena na žádném veřejném subjektivním právu. Veřejným subjektivním právem se obecně rozumí právní možnost chovat se určitým způsobem, který je vyjádřen a zaručen normami veřejného práva. Okruh zúčastněných osob není vymezen nijak striktně, je třeba splnit podmínku materiální (dotčení na právech) a podmínku formální (oznámení vůle vykonávat práva osoby zúčastněné na řízení).

6. Stěžovatelka byla přesvědčena, že splnila obě podmínky – vyjádřila vůli vykonávat práva osoby zúčastněné na řízení a tvrdila dotčení na svých právech případným zrušením správního rozhodnutí. Přiznání postavení osoby zúčastněné je potřebné proto, aby stěžovatelka mohla hájit své ekonomické, podnikatelské a další společenské zájmy. Řízením vedeným před krajským soudem je zásadním způsobem ohroženo právo stěžovatelky na legitimní očekávání s ohledem na zásadu presumpce správnosti aktů veřejné moci. Řízení je totiž specifické tím, že žalobce podal již podruhé žalobu podle § 66 odst. 2 s. ř. s. k ochraně závažného veřejného zájmu proti udělení licence k výrobě elektřiny společnosti Saša - Sun, s. r. o. (osobě zúčastněné na řízení). Původní žalobu krajský soud odmítl, protože v průběhu řízení žalovaný zrušil původně napadené rozhodnutí a udělil licenci novým rozhodnutím s účinky od data vydání původního rozhodnutí dne 31. 12. 2010. Žalobce se tedy „*znovu*“ domáhal zrušení rozhodnutí, které žalovaný vydal v obnoveném řízení po více než třech letech od původního rozhodnutí. Stěžovatelka považovala právní vztahy navazující na udělení licence za stabilizované, žaloba proto zasáhla do její právní jistoty. Podle stěžovatelky se jedná o „*přímé dotčení veřejného subjektivního práva*“, protože zásada legitimního očekávání patří mezi základní zásady právního řádu.

III.

7. Žalobce, žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

IV.

8. Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve podmínkami řízení a shledal, že nejsou splněny.

9. Kasační stížnost směřuje proti usnesení, jímž krajský soud rozhodl, že stěžovatelka není osobou zúčastněnou na řízení vedeném pod sp. zn. 62 A 78/2014. Ze spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že krajský soud již rozhodl i ve věci samé rozsudkem

ze dne 20. 5. 2016, čj. 62 A 78/2014 – 535, jímž žalobu zamítl (rozsudek nabyl právní moci dne 6. 6. 2016).

10. Skončení řízení před krajským soudem představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o tom, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, touto osobou není (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, čj. 9 As 181/2015 – 90; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Soud nemůže rozhodovat, zda určitá osoba má mít postavení osoby zúčastněné na řízení, které již bylo pravomocně skončeno. I pokud by totiž soud shledal kasační stížnost důvodnou a zrušil napadené usnesení, nemohlo by se tím „*otevřít*“ pravomocně ukončené řízení před krajským soudem. Věcné projednání kasační stížnosti by tak nemohlo vést k účinné ochraně práv stěžovatele.

11. Uvedený závěr neznamená, že by osoba domáhající se postavení osoby zúčastněné na řízení zůstala po skončení řízení před krajským soudem bez možnosti dosáhnout nápravy případného pochybení krajského soudu. V takovém případě je oprávněna podat kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu ve věci samé, v níž může namítnout vadu řízení před krajským soudem spočívající v tom, že s ní krajský soud nejednal jako s osobou zúčastněnou na řízení, přestože jí takové postavení náleželo.

12. Nejvyšší správní soud si je vědom, že stěžovatelka podala kasační stížnost dne 10. 5. 2016, tedy ještě před skončením řízení před krajským soudem. V době podání návrhu byly podmínky řízení o kasační stížnosti splněny. Předmět řízení však v jeho průběhu odpadl, přičemž tento nedostatek podmínek řízení je neodstranitelný. Nejvyšší správní soud přitom nemohl rozhodnout o kasační stížnosti ještě před vydáním rozsudku krajského soudu čj. 62 A 78/2014 – 535, neboť kasační stížnost byla pouze blanketní a stěžovatelka ji doplnila až podáním ze dne 24. 5. 2016, tedy až po skončení řízení před krajským soudem.

13. Jakkoliv se postup krajského soudu, který nevyčkal výsledku řízení o nyní posuzované kasační stížnosti, nemusí jevit vhodným, nemůže nic změnit na závěru o odpadnutí podmínek řízení před Nejvyšším správním soudem. Případnou vadu by bylo možné napravit v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku čj. 62 A 78/2014 – 535. Kasační stížnost podaná proti rozhodnutí ve věci samé osobou, která nebyla vzata do řízení jako osoba zúčastěná na řízení, by byla přípustná (viz usnesení čj. 9 As 181/2015 – 90).

14. Nad rámec nezbytného odůvodnění však soud doplňuje, že kasační stížnost by zřejmě nemohla být úspěšná ani v případě jejího věcného projednání. Stěžovatelka opírala tvrzené postavení osoby zúčastněné na řízení o skutečnost, že je společníkem společnosti Saša - Sun, o jejíž licenci k výrobě elektřiny je veden spor. Zrušení předmětné licence by podle stěžovatelky zasáhlo do jejích ekonomických zájmů. Postavení společníka obchodní společnosti nebo osoby ovládající určitou obchodní společnost ale nezakládá samo o sobě postavení osoby zúčastněné na řízení o žalobě, kterou obchodní společnost podala, nebo v řízení, v němž obchodní společnost vystupuje jako osoba zúčastněná na řízení. Právnická osoba představuje právní entitu odlišnou od jejích členů a společníků a tyto dvě kategorie nelze bez dalšího zaměňovat. Pokud vznikají práva či povinnosti

právnické osobě rozhodnutím správního orgánu nebo je tato právnická osoba rozhodnutím správního orgánu na svých právech či povinnostech přímo dotčena, neznamená to, že tím zároveň vznikají přímo práva a povinnosti jejím členům či společníkům (blíže viz rozsudek ze dne 31. 7. 2009, čj. 5 As 4/2009 – 86, č. 1929/2009 Sb. NSS).

15. Stěžovatelka může hájit svá práva a zájmy v řízení o zrušení licence společnosti Saša - Sun, prostřednictvím této společnosti, kterou stoprocentně vlastní a ovládá. Společnost Saša - Sun, má v dané věci postavení osoby zúčastněné na řízení a proti rozsudku čj. 62 A 78/2014 – 535 podala kasační stížnost, která je Nejvyšším správním soudem vedena pod sp. zn. 9 As 145/2016. Naopak od společnosti Saša - Sun, je tvrzené dotčení práv stěžovatelky pouze odvozené a nesplňuje proto podmínky § 34 s. ř. s.

16. Neexistující předmět řízení je neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení, soud proto odmítl kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.

17. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterých žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta. Účastníkem v řízení o kasační stížnosti se rozumí stěžovatel a všichni, kdo byli účastníky původního řízení, tedy žalobce a žalovaný (§ 105 odst. 1 s. ř. s.).

18. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. V tomto řízení osobě zúčastněné nebyla uložena žádná povinnost a soud neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné, proto rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

19. S ohledem na odmítnutí kasační stížnosti soud vrátil stěžovatelce uhrazený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5000 Kč (§ 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů). Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce stěžovatelky JUDr. Miroslava Zamišky do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. srpna 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu